

Comentariul poeziei Zburatorul scrisa de Ion Radulescu Heliade- prima parte

Publicata initial in Curierul romanesc, nr. 9, din 4 februarie 1844, poezia Zburatorul a fost inclusa ulterior de catre autorul ei in volumul al III-lea al operei sale, intitulat Patria sau Omul social, reprezentand o capodopera a genului.

Sub raport tematic, balada abordeaza mitul Zburatorului, despre care a scris, pentru prima data Dimitrie Cantemir in Descriptio Moldaviae. In conceptia populara, zburatorul este un duh care declanseaza in sufletul tinerelor fete sentimentul iubirii, ilustrand, asadar, "mitul invaziei puberale", "invaziunea misterioasa a dragostei", potrivit aprecierilor lui George Calinescu.

Ion Heliade Radulescu reia, printre primii, mitul folcloric, pe care il transfigureaza artistic intr-o compozitie unitara Poezia este alcatuita din trei parti:

I. In prima parte, sunt prezentate suferintele unei fete tinere, exprimate printr-un dialog cu un personaj imaginar, mama sa, cel mai apropiat confident. De fapt, dialogul devine un monolog de o sinceritate uimitoare, realizat cu mijloace specifice oralitatii stilului, la persoana intai.

Adresarea este directa "Vezi, mama!", iar interjectiile si exclamatiile retorice evidentiaza framantarile tinerei fete, provocate de suferinte fizice: "pieptul mi se bate", "Multimi de vinetele pe san mi se ivesc", "imi ard buzele..., obrazii-mi se palesc", "pe frunte ce sudoare!", "ochii-mi vapaiaza/ Pornesc dintr-insii lacrimi si plang, maicuta, plang". La acestea se adauga suferintele de ordin sufletesc, mai chinuitoare: "Inima-mi zvacneste!... si zboara de la mine", "tremur de nesatiu", "un dor nespus m-apuca", "Atunci inima-mi bate si sai ca din visare/ Si parc-astept" etc. Starile fizice si psihice antitetice accentueaza dramatismul crizei erotice incipiente: "Si cald, si rece, uite, ca-mi furnica prin vine/ In brate n-am nimica si parca am ceva", "Obrazii... unul arde si altul mi-a racit!", iar alternanta sperand), placere, deziluzie amplifica deznadejdea: "Atunci inima-mi bate si sai ca din visare/ Si parc-astept... pe cine? si pare c-a sosit/ Acest fel toata viata-mi e lunga asteptare/ Si nu soseste nimeni!... Ce chin nesuferit!..." "Si cand imi misca topul, cosita se ridica/ Ma speriu, dar imi place - prin vine un fior/ imi fulgera si-mi zice: ""Desteapta-te, Florica/ Sunt eu, vin sa te mangai...."". Dare un vant usor!".

Deruta fetei, neintelegerea starilor inexplicabile sunt evidentiata de negatii: "nu-s' ce-mi cere! Si nu stiu ce i-as da"; "n-am nimica"; "nici nu prinz d veste"; "nu stiu cand se duce"; "nu soseste nimeni" si de folosirea substantivelor cu articole nehotarate: "un nod", "un foc", "o piroteala".

Desi se intalnesc si elemente narative, specifice genului epic, baladei, poezia este in esenta lirica relatata la persoana I, repetarea unor formule care degaja sentimentul de compasiune pentru Florica din ultima strofa a partii intai, de fapt un "comentariu al faptelor cu valoare afectiva, dezvaluie aceeasi tonalitate.